

केन विधिना स राजा चन्द्रशेखरः । तारावतीं तदा
भायर्षीं ककुत्स्थन्तपतेः सुताम् । संख्यत्य द्वापयामास
देवेभ्यो वैदिकैर्मखः”

ताराषोढा स्त्री इतः । तारापूराङ्गे षोढान्यासभेदे
तन्त्रसारे ताराप्रक० दृश्यम् । “इति षोढा च कथिता
तारायाः सर्वसिद्धिदा” तन्त्रसा० । [ताडिकाशब्दे दृश्यम् ।

तारिका स्त्री ताडिका इत्य रः । तालरसजाते मद्यभेदे ।

तारिन् त्रि० तारयति तृ-णिच्-णिनि । १ तारके । स्त्रियां
ङीप् । सा च दशसु महाविद्यासु २ द्वितीयविद्यायाम्
तद्भेदाः तन्त्रसारे उक्ता यथा “तारा चोपमा महोपमा च
वक्ता काली सरस्वती । कामेश्वरी च चासुखदा इत्यष्टौ
तारिणी गणाः । अथ भेदान् प्रवक्ष्यामि तारिण्याः सर्व-
सिद्धिदान् । येषां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो हि साधकः”
इत्युपक्रमे तारासामभिधानम् । श्वेददेवताभेदे त्रिका० ।

तारुण्य पु० तरुण्यस्यैरपत्यं गर्गा० यञ् । तरुण्यैरपत्ये ।
स्त्रियां लोहिता० ष्फ । तारुण्यप्रायणी । यूनि तु
तारुण्यप्रायण फक् । यूनि तदपत्ये स च गोतप्रय-
रान्तगतः । [स्त्रियां ङीप् ।

तारुण्य पुंस्त्री तरुणस्यापत्यम् उत्सा० अञ् । तरुणस्यापत्ये
तारुण्य न० तरुणस्य भावः प्यञ् । यौवने अमरः । “स-

रात्र्या गाढतारुण्याः समस्ततरकोविदाः” सा० द० । ततः
स राजा तारुण्यप्रादोरसेन बलेन च” भा० शा० १०५ अ० ।

तारैय पु० ताराया अपत्यम् ढक् । अङ्गदे । बालिपुत्रे । “करि-
ष्यत्येव तारैयस्तेजस्वी तरुणोऽङ्गदः” रामा० कि० २२ सर्गः ।
२ दृष्टव्यमिति भाय्यास्तारायाश्चन्द्रजे पुत्रे बुधे च ।

तार्किक त्रि० तर्कविकारः कोपधत्वात् अण् । तर्कविकारे
सि० कौ० । [२ तर्कशास्त्राभिधे च ।

तार्किक त्रि० तर्कं वेत्ति तच्छास्त्रमधीते वा ठञ् । १ तर्कवेत्तरि
तार्क्ष्य पु० तर्क एव स्वार्थे अण् । कश्चपि तर्कौ । “प्रमथ्य तरसा
राज्ञः शास्त्रादींश्चैव पक्षगान् । पश्यातां सर्वलोकानां
तार्क्ष्यपुत्रः सुधामिव” भृगु० । २ पातालगरुडलतायां
स्त्री राजनि० गौरा० ङीप् ।

तार्क्ष्य पु० तर्कस्य गोत्रापत्यं गर्गा० दृष्टेत्यत्र तर्क्षेति पाठान्-
तरात् यञ् । १ दृष्टसुतेर्गोत्रापत्ये स्त्रियां लोहि० ष्फ ।
तार्क्ष्यायणी । २ गरुडापजे अरुणे २ गरुडे ४ अक्षे ५ सर्पे
पुंस्त्री० इरसाञ्जने च भेदि० । ७ शालदृष्टे पक्षणे च
शब्दर० । ८ अश्वकर्ण दृष्टे १० खन्दने हेमच० । ११ पर्वतभेदे
१२ विहङ्गमात्रे । “अयमन्तरात् संयद्वसुक्तस्य तार्क्ष्य-

शारिष्टनेमिश्च सेनानीग्रामगयौ” यजु० १५।१८ “तीक्ष्णे-
ऽन्तरीक्षे । क्षिपति पक्षौ तार्क्ष्यः” वेददी० पृष्ठो० । तत्र
गरुडे “आरुह्य तार्क्ष्यं नभसीय भूतले” साधः “भवन्ति
निर्विधाः सर्पाः यथा तार्क्ष्यस्य दर्शनात्” पञ्चत० ।
“तस्मिन् तार्क्ष्यात् किल कालियेन” रघुः । “दशरात्र-
सुपयुज्य सर्वं तरति किल्बिषं तार्क्ष्यं दर्शनसुपपद्यते”
सुश्रुतः । तार्क्ष्यस्यैव दर्शनं दूरात् दर्शनमित्यर्थः ।
सर्पे “त्रिपदाः शिखिनस्तार्क्ष्याश्चतुर्दंष्ट्राः विषाग्निनाः”
भा० भी० ३ अ० । [शब्दार्थचि० ।

तार्क्ष्यज न० तार्क्ष्ये पर्वते जायते जन-ड । रसाञ्जने
तार्क्ष्यध्वज पु० तार्क्ष्यो ध्वजोऽस्य । गरुडध्वजे विष्णौ हेमच०
तार्क्ष्यकेतनादयोऽप्यत्र ।

तार्क्ष्यनायक पु० इतः । गरुडे राजनि० तार्क्ष्यनायादयोऽप्यत्र
तार्क्ष्यप्रसव पु० तार्क्ष्यः शैले प्रसवोऽस्य । अश्वकर्णदृष्टे राजनि०
तार्क्ष्यशैल न० तार्क्ष्यशैले भवम् अण् । रसाञ्जने राजनि०
“सिन्धुद्वीपं चक्रमर्दस्य वीजमिच्छुः तं केशरं तार्क्ष्यशै-
लम्” । “लौहं चूर्णं मागधी तार्क्ष्यशैलं तस्याः कार्याः
क्षणवर्णास्तिलाश्च” सुश्रुतः ।

तार्क्ष्यसामन् न० सामभेदे लाट्या० १।६।१६ ।

तार्क्ष्यायण पुंस्त्री० तर्कस्य ऋषेरपत्यं युवा गर्गा० दृष्टेत्यत्र
तर्क्षेति पाठान्तरात् यञ् यूनि फक् अनातीत्युक्ते राप-
त्यस्य यस्य लोपो न । तृक्षेर्यून्यपत्ये । [शब्दरत्ना० ।
तार्क्षी स्त्री तार्क्ष्यस्य खगस्य प्रिया अण् । वनलताभेदे
तार्क्ष्य त्रि० तृणस्येदं शिवा० अण् । १ तृणसम्बन्धिनि २ तृण-
जन्ये वङ्गौ पु० । “तार्क्ष्यातार्क्ष्योभयं नास्तीत्यत्र
तार्क्ष्यत्वमतांशत्वञ्च वञ्चितव्याप्तौ जातिभेदः इति नव्य
नैयायिकाः । तृणात् तद्विक्रयात् स्थानादागतः आयस्थान-
त्वात् शुण्डिका० अण् । २ तृणविक्रयरूपार्थस्थानजे करे त्रि० ।
तार्क्ष्यक त्रि० दृष्टानि सन्त्यस्मिन् कृष्णं कुक् च तार्क्ष्यकीयास्तास्मान्
भवः विल्वका० कृमात्स्य लुक् । तृणयुक्तदेशभवे ।

तार्क्ष्यकर्ण पुंस्त्री० तृणकर्णस्यापत्यं शिवा० अण् । तृणकर्ण-
स्यैरपत्ये । [नामकर्णेर्गोत्रापत्ये ।

तार्क्ष्यायन पुंस्त्री० तृणस्यैर्गोत्रापत्यम् नडा० फक् । तृण-
तार्क्षीय त्रि० तृतीय एव स्वार्थे अण् । तृतीये “प्रथमस्य
तृत्तरस्याङ्गतातीयं तृतीयं सवनम्” व्याश्व० श्रौ० १।१।४
तार्क्षीयिक त्रि० तृतीय एव तृतीय+स्वार्थं ङैकक् । तृतीये
“तार्क्षीयिकं पुरारेस्तद्वत् सदनप्रोषणं लोचनं वः” मातृ-
तीमाध्वम् ।